

1. Uvod

Porez predstavlja instrument javnih prihoda kojim država od subjekata pod svojom poreskom vlašću prinudno uzima novčana sredstva, bez neposredne protivusluge, radi podmirjenja svojih finansijskih potreba i postizanja socijalnih, ekonomskih i drugih ciljeva.

Osnovne karakteristike poreza su:

1. Derivativnost poreza – pošto poreski prihodi nisu rezultat ekonomske aktivnosti države oni su derivativni;
2. Prisilnost poreza – ako poreski obveznik ne izmiri svoje poreske obaveze u redovnom postupku pribegava se prinudnoj naplati, koju država obezbeđuje primenom svog aparata sile;
3. Porezima se finansiraju javni rashodi – značajan deo nacionalnog dohotka se uzima putem poreza od privatne privrede (fizičkih i pravnih lica) i usmerava na javnu potrošnju;
4. Odsustvo neposredne protivnagnade – korist koju imaju lica koja su platila porez je opšteg karaktera;
5. Porez je novčano davanje – porezi se u savremenim tržišnim ekonomijama utvrđuju u novčanim jedinicama i ubiraju u novcu.

Svakoj državi za zadovoljenje zajedničkih potreba bilo da su opšte ili kolektivne potrebna su odgovarajuća materijalna sredstva. Ova sredstva mogu se pribavljati na različite načine i mogu se crpeti iz različitih izvora. Kao osnovni i najznačajniji izvor prihoda u skoro svakoj zemlji javljaju se porezi. Moderna država je u suštini poreska država, koja preko poreza preraspodeljuje veliki deo nacionalnog dohotka i na osnovu raznovrsnih efekata oporezivanja, ostvaruje ciljeve fiskalne, socijalne, ekonomske i razvojne politike.

Kroz istoriju su se menjali načini i oblici ispoljavanja poreza, ali se porez uvek javljao. Porez je u antičko doba predstavljao prisilno davanje, dok se u feudalizmu porez posmatra kao poklon ili pomoć.

1. Pojam i karakteristike poreza

Porez je obaveza koju poreski obveznici plaćaju državi bez ikakve neposredne nadoknade. To je deo dohodka koji zajednica oduzima na osnovu svog državnog odnosno finansijskog suvereniteta. Država to čini u cilju prikupljanja sredstava za podmirivanje kolektivnih potreba. Poreska obaveza ne može se izbeći, jer je plaćanje poreza opšta obaveza koja se naziva od dobre volje građana, nego se zasniva na zakonskoj snazi, jer ako poreski obveznik neplati porez izvršiće se prinudna naplata.

Karakteristika poreza je u tome što plaćanje poreza ne daje pravo ni na kakvu neposrednu protivnaku licu koje plati porez. Istina, poreski obveznik koristi javne službe, javna dobra u opštoj upotrebi i druge uslove koje mu pruža zajednica, ali to korišćenje ne zavisi od visine poreza niti uopšte od plaćanja poreza.

Osnovne karakteristike poreza kao najvažnijeg oblika janih prihoda su prinudnost davanja, davanje bez direktne protivnake, davanje iz dohodka, ređe iz imovine, naplata u novcu. Poreska obaveza proističe iz pripadnosti jednoj državi, jer porez pod određenim uslovima plaćaju i strani državljani, izuzev diplomatskih predstavnika na bazi reciprociteta. Prinudno davanje je prva karakteristika poreza jer porez uvodi država na osnovu svog finansijskog suvereniteta. Poreski obveznici po zakonskim propisima moraju izvršiti svoje obaveze u određenom roku. Davanje bez direktne protivnake je druga karakteristika poreza. Porezi predstavljaju davanje iz dohodka, a ređe iz imovine. U savremenim finansijama naplata poreza se vrši u novcu, a samo izuzetno u naturi.

U savremenoj državi svi poreski prihodi slivaju se u zajednički budžet i koriste za podmirenje kolektivnih potreba. Sredstva prikupljena iz pojedinih vrsta poreza nemaju namenski karakter, pa moderna država nije obavezna da objašnjava poreskom obvezniku u koju će svrhu da koristi porez.

U toku istorijskog razvitka društva ciljevi oporezivanja su se menjali. U raznim društveno-ekonomskim formacijama za objašnjavanje ciljeva oporezivanja uzimali su se razni elementi i služili su različiti kriterijumi.

Dugo vremena se smatralo da je oporezivanje jedan od glavnih instrumenata pomoću koga javna vlast obezbeđuje svoje prihode. Prema tome, cilj oporezivanja bio bi obezbeđenje finansijskih sredstava državi i drugim javnim telima za finansiranje njihovih funkcija.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU

WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

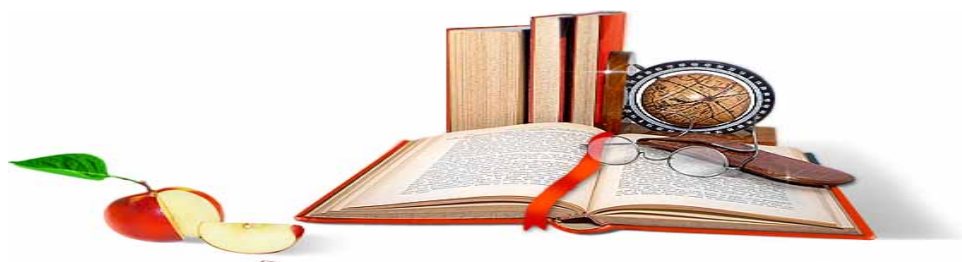
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#). KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com